

tických surovín stanovené štátnou normou, aká platí pre triedenie vápencov podľa ČSN 72 1217 — Vápenec — akosť. Sú iba podnikové normy a technické podmienky, ktorými sa doteraz najčastejšie hodnotia vlastnosti dolomitu. Výnimkou je štátna norma ČSN 72 1475 — Dolomitové kamenivo do betónu, platná od 1. 7. 1974.

Literatúra

- Habaník, J. 1987: Jemné triedenie dolomitov. *Manuskript — archív ČSK. GR oborový výskum, Praha, detašované pracovisko Žilina.*
- Habaník, J., Rigan, J. a Zabka, A. 1984: Dolomity v stavebníctve. *Manuskript — archív Ministerstva stavebníctva SSR Bratislava.*
- Hrdina, M. 1974: Výskumný úkol č. S-12-526-004-02. Dílčí úkol „Ověřování použitelnosti dolomitů pro speciální účely“. *Manuskript — archív ÚNS Kutná Hora.*
- Konta, J. 1981: Keramické a sklárske suroviny. *Praha.*
- Kozáč, J. a Očenáš, D. 1988: Správa o výsledkoch chemickej úpravy vzorky jemnomletého dolomitu DT-34. *Manuskript — ATNS Košice.*
- Krutzký, N. 1985: Možnosti komplexního využití dolomitů v ČR. *Manuskript — archív Geoindustria Praha.*
- Lukwinski, L. a Chrzyszcz, M. 1987: Vlastnosti dolomitov pre potravinárske účely. In: *Zborník III. medzinárodnej konferencie „Dolomit v národnom hospodárstve“.* Gliwice, Inštitút žiaruvzdorných materiálov.
- Malá, E. 1987: Možnosti využití dolomitů. *Manuskript — Výskumný ústav stavebních hmot Brno.*
- Vejvoda, J. a Hrnčář, J. 1974: Hodnocení vápenců pro speciální účely suché vápenaté technologie odsírování spalín tepelních elektráren. *Zbor. ÚVP Běchovice, 27, 191—279.*
- Švanda, J. 1985: Ověření použitelnosti dolomitů pro speciální účely. *Manuskript — archív ÚNS Kutná Hora.*
- Zimová, M. 1987: Závěrečná správa zákazkové výskumnej úlohy Z 01-66/86-87. Skúšky spekovosti dolomitov. *Manuskript — archív Výskumného ústavu hutníckej keramiky Bratislava.*
- Zigmund, M. 1984: Výroba oxidu horečnatého a zrážaného uhličitanu vápenatého z dolomitu. *Manuskript — UACH SAV Bratislava.*

Pokračovanie zo s. 538

Spodnomiocénne obdobie sa vyznačovalo najprv vrásovo-násunovou a prešmykovou tektonikou, neskôr horizontálnymi posunmi s hlavnou kompresnou zložkou napätia smeru SZ—JV. V strednom miocéne sa uplatnili výrazné horizontálne posuny s hlavnou kompresnou zložkou orientovanou na SV—JZ. Počas vrchného miocénu a v pliocéne dominovala extenzívna tektonika s osou maximálnej extenzie smeru SV—JZ.

R. Melka: Analýza konečnej deformácie stredočeskej strižnej zóny na základe magnetickej anizotropie

Na deformačnú analýzu kambria a proterozoika časti jv. krídla Barrandienu sa použili údaje z merania obliakov konglomerátov. Ďalšie údaje boli získané na základe kvantitatívnej korelácie anizotropie magnetickej susceptibility s veľkosťou deformácie. Výsledky analýzy ukazujú, že deformácia študovaného územia mala charakter jednoduchého strihu so subhorizontálnou extenziou v smere SV—JZ, korá zodpovedá hercýnskemu pravostrannému posunu pozdĺž stredočeskej strižnej zóny.

M. Lobkowicz: Nízko-teplotná strižná deformácia v granitoidoch na príklade dyjského masívu a durbachitov stredočeského plutónu

Na základe mezoštruktúrnych a mikroštruktúrnych údajov a meraní prednostnej orientácie osí c kremeňa sa zistilo, že deformácia granitoidov dyjského masívu prechádza v smere od SZ na JV od jednoosovej extenzie k plošnej deformácii a vo východnej časti postupne celkom mizne. Smerom na JV, t. j. do tektonického podložja, sa kontinuálne znižujú teplotné podmienky — pri západnom okraji sa deformácia prejavuje silnou rekryštalizáciou a vznikom úzkych prolátnych mylonitových zón, v strednej časti vznikom diskretných foliačných plôch, medzi ktorými je deformácia slabá, a pri východnom okraji sú hojné klzné plochy pokryté výraznými chloritovými alebo kremennými

striáciami dokladom nízkych teplôt deformácie. Na základe asymetrických štruktúr, prednostnej orientácie osí c kremeňa a analýzy klzných plôch sa zistil hlavný smer tektonického transportu ako sv. bez závislosti od teplotných podmienok deformácie. Durbachity typu Čertovo břemeno pri jv. okraji stredočeského plutónu sú postihnuté strižnou deformáciou prejavujúcou sa prítomnosťou hojných klzných plôch so striáciami, deformáciou a prednostnou orientáciou živcových výrastlíc a čiastočným usporiadaním vnútornej stavby. Pri sledovaní ukazovateľov S—C sa zistil poklesový charakter deformácie so smerom transportu na SZ.

K. Schumann: Kinematika variskej strižnej deformácie v moldanubiku jz. Moravy

V moldanubickom polymetamorfnom komplexe sa rozlišujú dve deformačné fázy. Prvá fáza sa stotožňuje s duktilným násunom na JV počas variskej kompresie spojeným s vysokotlakovými a vysokoteplotnými metamorfnými podmienkami. Táto fáza bola príčinou zhrubnutia kôry a regionálnej anatexie. Deformačná fáza D₂, postihujúca aj migmatitový komplex, je charakterizovaná extenziou v smere SSV—JJZ s prevládajúcim zmyslom transportu na SSV a je spojená s vývojom divergentných strižných zón. Pre túto fázu je typická stredne teplotná a stredne tlaková metamorfóza plynule prechádzajúca do nízko-teplotných a nízkotlakových podmienok, súvisiacich so vznikom krehkých štruktúr poklesového charakteru.

A. Klinec: K tvorbe anomálií stavby Nízkych Tatier

Niektoré rysy poukazujú že Nízke Tatry tvorí niekoľko zostáv, ktoré sa pôvodne vyvíjali oddelene a tektonicky sa zblížili v alpínskom období.

Dominujúcu úlohu hrá jasenská zostava. Ide o vysoko premenené predpaleozoické metamorfity (90 %) a do nich zavrásnené slabo metamorfované paleozoické a mezozoic-

Pokračovanie na s. 570

z možných zdrojov — gemerické granity — sa nachádza vo vzdialenosti cca 6 km od skúmaného územia. Nádej, že v širšom okolí výskytu chryzotilového azbestu vznikli aj ďalšie ložiskové akumulácie, podporuje názor Plančára et al. (1977) o pravdepodobnom pokračovaní gemerických granitov od Poproča smerom na juhovýchod až pod samotné ultrabázické horniny.

Podľa množstva overených zásob azbestonosného serpentinitu patrí toto ložisko do skupiny stredne veľkých ložísk. Treba ho ešte overiť ďalšími prieskumnými prácami, stanoviť jeho celkový rozsah a zásoby, a tak zistiť podmienky, pri ktorých by sa dal využívať.

Literatúra

- Cibulka, L. 1980: Záverečná správa — Západná časť Moldavskej nížiny. *Manuskript — Geofond Bratislava*.
- Filo, M. et al. 1966: Magnetický prieskum v oblasti Moldava nad Bodvou — Komárovce. *Manuskript — Geofond Bratislava*.
- Plančár, J. et al. 1977: Geofyzikálna a geologická interpretácia tiažových a magnetických anomálií v Slovenskom rudohorí. *Západ. Karpaty, Sér. geol.*, 2.
- Steiner, A. et al. 1979: Správa z geofyzikálnych meraní na akcii Paňovce — azbest. *Manuskript — Geofond Bratislava*.
- Vass, D. 1967: Vek a petrografické zloženie neogénnej výplne komárovskej depresie (juhozápadná časť Košickej kotliny). *Zbor. Východoslov. Múz. (Košice), Sér. A, Geol. Vedy, VIII A*.
- Zlocha, J. et al. 1988: Záverečná správa úlohy Paňovce — chryzotilový azbest, stav k 31. 12. 1988. *Manuskript — fond správ GP Spišská Nová Ves*.

Pokračovanie zo s. 554

ké produkty (10 %). Z južnej strany je na tento výstup fundamentu nasunutá horehronská zostava. Ide o staropaleozoické slabo až stredne silne premenené metamorfity (90 %) so zavrásnenými mladopaleozoickými a mezozoickými členmi (10 %). Zo severnej strany je na jasenskú a v kráľovohorskej časti i na horehronskú zostavu nasunutá liptovská zostava, pozostávajúca z granitoidov (90 %) a paleozoických a mezozoických členov (10 %).

Stavba je odrazom rôznej plasticity hmôt nachádzajúcich sa v kompresnej zóne. V nej mohla jasenská zostava zostať zakorenená, alebo mohla byť vytlačená, odtrhnutá a nasunutá na „plastické okolie“, pričom pohyby boli viacsmerné.

F. Marko: Vzťahy tektonických štruktúr v strednej časti Považského Inovca

Pri reambulovaní geologickej mapy (1 : 25 000) širšieho okolia styku dvoch odlišných blokov kryštalinika sa analyzovali a porovnávali makroskopické štruktúry oboch blokov, a to metamorfná bridličnatosť, vrásové štruktúry, pukliny, tektonické zrkadlá, zlomy, lineácie. Najväčšie

rozdiely medzi blokmi sú v priebehu metamorfnej bridličnatosti a v horninovom obsahu. V oboch blokoch sa interpretovala šupinová stavba, ktorá je produktom tektonického zblíženia v sj. smere. Otázka veku zblíženia (násunu) zostáva otvorená, hoci nie je vylúčené, že ide o hercýnsku štruktúru, ktorá bola neskôr alpínsky rejuvenizovaná.

M. Putiš: Vzťah predalpínskych a alpínskych tektono-metamorfnych dejov v kryštaliniku tatrika a veporika

Autor sa zameria na vzťah hercýnskych (?) a alpínskych strižných zón k predalpínskym regionálnym synmetamorfickým štruktúram v Malých Karpatoch, Považskom Inovci, Tráveči a v centrálnom veporiku.

Strižné zóny boli charakterizované ako: plasticko-krehké s blastomylonitmi formovanými v biotitovej zóne (severný Tráveč — presunová plocha rúl a migmatitov cez svory; veporikum, pohorelská línia — s presunutými tonalitickými ortorulami) a v chloritovej zóne (Malé Karpaty, Považský Inovec a postpaleoalpínske na pohorskej línii).

Ondrej Samuel